

γιατρός ένδικη μετά τόχει της άρωστης βλέπει καὶ τό μεγάλο
ρεμόδι "τούτη την παραβάσιαν την θεία μονήν η σουμέλα" Ομως τέ τό
ίδιατέρο καὶ ίδιαντο είχαν τά καρναβάλια σέρναν μαζί τους
Ε.ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ.

Πρόσωπα

I) ΣΩΥΜ. Θάπη Σουμέλα.

Ἴταν φορτούνται με την θεία μονήν, αλλιγημάρια πού άμεσως-άμεσως
έδειναν την θεία μονήν καὶ της υηστίας πού δρχιζε.

3) ΕΦ. Θά πή "Εφη"

(Παίζει την θεία μονήν συνηθισμένος ντρος μέ της φωνές).

4) ΓΙΑΤΡ. Θά πή γιατρός

(Τούς δια πουλόπα μίλιαν καλημέρα σουν.)

5) ΑΡΩΣΤ/Θά πή άρωστη.

Καλημέρα σουν στην θεία μονήν σταθμόν απές.

(Παίζει ή λύρα καὶ τραγουδᾶ ὅλη ή χοροδα)

Αναθεμά σε νέκουτσι Σουμέλα.

Μέ τήν πῶς εἶσε πελαλοῦσα στενάκοντα μυτία μαῆροι ἀρου δρατείγ-

κέα. μέ τ' ἐμέν τό μομδερον

έξεβες σεβταλοῦσα.

(Ἐνώ ή λύρα συνεχίζει ἀκούονται φωνές, σφυρίγματα καὶ τά παραπάτω
λόγια). Υπάρχειστος-άτουπάν-γιασασούν.

Τέτοια ήταν τά τραγούδια καὶ ή μουσική ἐκεῖ στή χαμένη πατρίδα
μας τόν Πόντο. Τά καρναβάλια γινόνταν κι' ἐκεῖ μ' ἔναν ίδιατέρο

τρόπο. Η διμορφη αὐτή γιορτή τῶν Ἀπόρεω ὅπου κι ἀν γίνεται ἔχει
σκοπό νά φέρη τή χαρά διώχνοντας ιάθε στεναχώρια γιά ν' ἄρθουν

ἔτσι οι ἀνθρωποι σέ ιάποια εύθυμία μαιρύα ἀπό τίξενοιες καὶ σκου-
τούρες τού καθημερινού μόχθου τής ζωῆς. Η μεταμφίεση καὶ τό μα-

κεγιάς ύπηρε καὶ τά χρόνια ἐκεῖνα σύμφωνα μέ τά ἀνάλογα μέσα
πού διετίθεντο. Καὶ ιάτι ἄλλο. Ήταν καὶ ή ἐπίδραση τού περιβάλον-

τος ὅπως οι νέες ἐκτός τίς ἄλλες φορεσιές ντυνόνταν καὶ σάν χα-
νούμισες. Ομως χαρακτηριστικά πρόσωπατῶν καρναβαλιῶν ήταν.

Ο γιατρός μ' ἔνα ἀσπρό γελειάνι, μ' ἔνα σκελετό μπαστουνιού ἀπό
μιά παλιά διμπέλα. Φοροῦσε καὶ στά μάτια του μόνο τό σκελετό ἀπό

ματογυάλια καὶ τό χαρακτηριστικότερον ἔνα μεγάλο ιρεμόδι στήνοις
τοσέπη δεμένο μέ μιά ιλωστή πού παρήσταναι τό ρολόγιο.

Η γιατρισα μέ τά σιέρτσα της ιρατούσε καὶ αὐτή πεντάγια πού ή-
ταν τά λείμφανα παλιάς σκούπας. Γυναῖκα φοροῦσε ρούχα ἀνδρός καὶ
τό ἀνάπαλιν ὅπως καὶ ἐδῶ. Αιδημη δυσ διαρκησαν τήν μόδα δυσ ἄλλα πρόσωπα

διακομοδούσαν ἀιδημη δσους ἀγαπούσαν τήν μόδα δυσ ἄλλα πρόσωπα
πού ντυνόνταν μέ Εύρωπακιές ἔνδυμασίες καὶ πού δλο χόρευαν

Εύρωπακιός χορούς. Χαρίζω σε τή φορεσία μ' δνταν ἔμνε νέησα μόνον

(ἀκούεται λύρα φωνές Ι.Λ.Π.) Καὶ θά χαρίζω σε τή άντρούν

Νά μιά διμάδα τέτοια. Νά δ γιατρός. Βλέπει μιά άρωστη.

ΓΙΑΤΡ. Είμε γιατρός θά κυτάξω τό σφιγμό σου.

ΑΡΩΣΤ. "Ιντεν θέλτσ' ποζσον μοναχόν πολλά μή σπίγχ με.

•Η. Ο γιατρός ένώ ιρατά τό χέρι της άρωστης βλέπει να το μεγάλο
ιρεμύδι "τό ρολόγι" του δηλαδή, για να δη τα λεπτά." Ομως τι τό
ίδιαίτερο να ίδιωτυπο είχαν τα ιαρναβάλια στόν Πόντο; Πρόκειτε
για την μέρα της ιαθαρῆς Δευτέρας. Τα ιαρναβάλια σέρναν μαζύ τους
να την ένα γαζδουράκι πού το ιαβαλούσε ένας άνδριος. Το γαζδουράκι
ήταν φορτομένο μέ διάφορα χορταρικά, σαλιγκάρια πού άμεσως-άμεσως
έδειναν την ειδόνα να την ένοια της νηστίας πού άρχιζε.

(Παίζει ή λύρα να συνεχίζει ο συνηθισμένος ντόρος μέ της φωνές).

ΣΟΥΜ. (τούς διαιωνίζει) Νά λελεύω σας πουλόπα μ: Μίαν ιαλημέρα σουν.

ΟΛΟΙ. Καλημέρα. Καλῶς τή θείαν' έμουν την Σουμέλαν.

ΣΟΥΜ. Ατσάπα έπιτρέπεται ντό ξρθα έσέβα άδα σό ραφωνικόν σταθμόν άπές;

ΛΑΖ. Επιτρέπεται έπιτρέπεται θεία Σουμέλα.

ΣΟΥΜ. Μό την πλάσης ντ' αγνοι είστεν; Κόκκινα μυτία μαῦροι άμον άραπίζεγ-
ια. (στα μέ το χρονικό δριο της έπομπής).

ΟΛΟΙ. (γελοῦν) χά χά χά χά.

ΛΑΖ. Καρναβάλια είμες θεία Σουμέλα ιαρναβάλια.

ΕΦΗ. Θεία Σουμέλα για ιοίταξομε μέ πάει ιαθόλου άούτο τό βλάχικον τό
φόρεμαν;

ΣΟΥΜ. Μέ πάει να άούτο, Ελλενικά να Ποντιακά έπεινεσατα χασίλ' ιουτάλ.
Πάει σε πά να φέρτσε πά.

ΟΛΟΙ. (γελοῦν) χά χά χά.

ΛΑΖ. Θεία Σουμέλα για τέρμε ντ' ξμορφος Εύζονας έένουμνε.

ΣΟΥΜ. Πολλά ξμορφος, άμαν έγω τ' έχω να δίγω σας θά χάνετεν τ' άχούλια σουν

ΕΦΗ. "Αχ θεία Σουμέλα τι έχεις να δης μας;

ΛΑΖ. Για τ' ξμέν πά έχσ;

ΣΟΥΜ. "Έχω έχω τό δυς έσουν πά θά δίγω. "Εκειτι ιαρναβάλια τή πατρίδας.
Θά λέγω σας ντό θά δίγω σας. Μ' αγληγορεῖτεν. Μίαν έκετνος ο διεθνεύσθε
ιεμεντσετοής για δις παίζ' έναν ιαύτεν να λέγω έναν τραγωδίαν άμαν
δράσον ιαράν τιδέν λέτεν; Ε: γραία γαρή είμε κι θέλω ν' άκοιγιατο
ιανείς. "Άμον τ' έλέπω ιεμεντσέν έθυμούμε τόν άντρα μ: Κεμεντσετοής
έτον να δη ταν έπέθανεν μέ την ιεμεντσένατ' έθαφαματών.
Νά σχοράτε με μίαν μυρολογώ κι έπειετ θά τραγοδώ. Ή ιεμεντσέ
μουν ζατί πάντα ιλαφιάρια παίζ'. (Μοιρολογεῖ)

Μ' αιιλή έμέν π' έγέρασα

έσπριναν τά μαλία μ' δι δι δι.

συντρομάζνε τά γδνατα μ'

ναί πονετή ή ιαρδία μ' δι δι δι.

"Αχ αιχ πολλά είδα άμαν να σχωράτε με, έσετν τό ιέφνεσουν τερέστεν.
Εσέν ιορτσόπον θά χαρίζω σε τή φορεσία μ' δη ταν έμνε νέησα άμον
έσέν, να έν πάντα π' έσδν. Καί σέν πά παίδα θά χαρίζω σε τ' άντρούμ'
τή φορεσίαν.

ΕΗ. Εύχαριστῷ θεῖα Σουμέλα ἀμαν οὐ εἶπες με ντό φορεσίαν ἐν ἀτό τό θά
δῆς με.

ΣΟΥΜ. Ζουπούναν-ζουπούναν.

ΛΑΖ. Καὶ τὸ ἔμδν;

ΣΟΥΜ. Ζέπιαν-ζέπιαν.

ΕΦΗΣ ΛΑΖ. Εύχαριστοῦμε πάρα πολύ ναὶ τοῖπολλά θεῖα Σουμέλα.

ΣΟΥΜ. Φορέστατα ναὶ τερέστεν ντὸ ἄγνα ἀλάζ' ἡ ἔμορφία σουν. Τερέστεν ντὸ^τ
ἔμορφα καρναβάλια θά λένουστεν. Εσεῖν οἱ ἀλ' νὰ συχωρᾶτε με οὐ ἔχω
δλτσ' ἔσουν νὰ δείγω.

ΟΛΟΙ. Δέν κι ἔφτάει-δέν οὐ ἔφτάει.

ΣΟΥΜ. Πατέξον παΐδα τὴν κεμεντσέν κι ἀς λέγω σας ἐνα δύο παλιά τραγωδίας.
(·Η λύρα παΐζει ναὶ ἡ Σουμέλα τραγουδᾶ μερινά ποντιακά διστυχά
πού τά έπαινα λαμβάνει ἡ Χοροδία. ·Η διάρκεια τῶν διστύχων ριθμίζετε
ἀνάλογα μέ τό χρονίνδ ὅριο τῆς ἑκπομπῆς).

Τ Ε Λ Ο Σ